

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Symbolen	5
Overzichtskaart	6
Touristische tips	8
De mooiste wandelingen in Noord-Frankrijk	9
GPS-Tracks	10
Wandelen in Noord-Frankrijk	13
Informatie en adressen	18
1 1.45 uur De duinen van Perroquet	24
2 2.00 uur De 'fossiele' duinen van Ghyvelde	26
3 2.30 uur De duinen van Marchand en Dewulf	28
4 2.15 uur Een rondwandeling bij Hondshoote	30
5 3.15 uur Het moeraslandschap van Booneghem	32
6 4.00 uur De kust tussen Gravelines en Calais	35
7 2.30 uur Cap Blanc Nez en Mont d'Hubert	38
8 3.00 uur De baai van Wissant	40
9 3.30 uur Cap Gris Nez en Pointe du Nid de Corbet	42
10 2.30 uur De duinen van Slack	45
11 4.00 uur In het bos van Boulogne	48
12 3.15 uur De duinen en het bos van Écault	51
13 4.00 uur Van Ste-Cécile-Plage naar Hardelot-Plage en terug	54
14 2.00 uur De Mont St-Frieux, 153 m	56
15 3.45 uur De baai van de Canche	59
16 4.20 uur Van Stella-Plage naar Berck-Plage en terug	62
17 3.45 uur Rond het moeras van Balançon	64
18 3.50 uur Langs de baai van Authie	68
19 3.00 uur Rond Fort-Mahon-Plage	70
20 3.00 uur De baai van de Somme bij Le Crotoy	73
21 4.00 uur In het bos van Crécy	76
22 1.50 uur De monding van de Somme bij Drancourt	79
23 3.15 uur Rond de Pointe du Hourdel	82
24 4.15 uur De moerassen bij Cayeux-sur-Mer	85
25 3.45 uur Het moeraslandschap van Hâble d'Ault	88
26 3.30 uur De kalkkliffen van Bois-de-Cise en Ault	91
27 2.45 uur In het bos van Compiègne	94
28 4.00 uur Rond de Mont St-Mard	96
29 3.45 uur Forêt de Laigue	99
30 2.00 uur Rond de Étang de Malva	102
31 4.15 uur In het bos van Retz	105
32 3.15 uur Bij de samenvloeiing van Ailette en Oise	108
33 3.45 uur Rond de abdij van Prémontré	111
34 2.30 uur Aan de voet van de tafelberg van Laon	114
35 2.45 uur Rond het Lac de l'Ailette	117
36 3.30 uur De kasteelruïnes van Fère en Nesles	120
37 2.15 uur In het dal van de Serre	123
38 2.45 uur De Oise bij Bernot	126
39 2.15 uur In het bos van St-Michel	129
40 1.45 uur De waterval van Blangy	132
41 2.45 uur Langs de bovenloop van de Oise	135
42 2.30 uur Rond het Château de la Motte	138
43 5.00 uur In het Val Joly	140
44 3.00 uur Langs de oevers van de Sambre	143
45 3.15 uur Een rondwandeling in het bos van Mormal	146
46 2.45 uur Arboretum en Étang David	149
47 2.45 uur Rond de Étang Chabaud-Latour	152
48 2.45 uur Een ronde door het bos van Raismes	155
49 2.15 uur Langs de oevers van de Escaut	158
50 2.00 uur Stadswandeling Amiens	160
Register	164

Symbolen en afkortingen

	per trein/bus bereikbaar		brug
	horecagelegenheid onderweg		kerk, kapel, kathedraal
	geschikt voor kinderen		kasteel, ruïne
	plaats met horecagelegenheid		oriëntatiebord, informatiebord
	horecagelegenheid		camping
	officiële parkeerplaats		uitzichtpunt
	afslag links/rechts		waterval
	top		bron
Cf	Carrefour	RF	Route Forestière
N.-D.	Notre-Dame		

Toeristische tips

Bij het gebruik van de gids

De afzonderlijke wandelbeschrijvingen bevatten naast een karakterisering van de wandeling een tekstblok met de belangrijkste informatie (in telegramstijl). Deze wordt gevolgd door een gedetailleerde routebeschrijving, en aangevuld met een kleurig wandelkaartje met de ingetekende route. Het routeverloop en de hoogteverschillen haalt u gemakkelijk uit het bijgevoegde hoogteprofiel. Hierin zijn bovendien de etappedoelen en -tijden, de bezienswaardigheden en de horecagelegenheden aangegeven. In het register achter in het boek zijn alle belangrijke geografische namen opgenomen. Twee overzichtskarten tonen de locatie van de afzonderlijke wandelingen. In de titelbalk wordt met symbolen aangegeven, of het uitgangspunt van de wandeling met het openbaar vervoer is te bereiken, of er onderweg een horecagelegenheid is en of de wandeling voor kinderen geschikt is.

Zwaarte

De meeste wandelingen verlopen over gemarkeerde wegen en paden, soms ook op geasfalteerde weggetjes (wat in Frankrijk niet altijd is te vermijden), maar die in de regel weinig worden bereden. De markeringen en de bewegwijzering is echter niet overal in goede staat en de toestand van de paden is ook niet altijd voorbeeldig. Hoewel het landschap slechts geringe hoogteverschillen kent, verlangen enkele wandelingen beslist een redelijke conditie en een goede wandelvaardigheid. Ook nemen de moeilijkheden toe tijdens of na slecht weer door beperkt zicht of gevaar voor uitglijden. Om de zwaarte van een wandeling op het eerste gezicht beter te kunnen beoordelen, zijn de nummers van de beschrijvingen met verschillende kleuren aangegeven.

Gemakkelijk Deze routes zijn doorgaans goed gemarkeerd, met voldoende brede paden, slechts matig steil en daardoor ook bij slecht weer relatief veilig te bewandelen. Ze zijn daardoor ook geschikt voor oudere personen en kinderen.

Tamelijk moeilijk Deze routes zijn in de regel nog goed gemarkeerd, maar hebben vaak smalle, af en toe ook steile paden en kunnen over korte passages tamelijk geëxponeerd, of zonder pad zijn. Een zekere mate aan tredzekerheid, geen hoogtevrees en een goed oriëntatievermogen is hiervoor noodzakelijk.

Gevaar

Het merendeel van de wandelingen verloopt op goed aangelegde en gemarkeerde paden; bij geëxponeerde, lastige of ongemarkeerde paden resp. bij

De mooiste wandelingen in Noord-Frankrijk

Cap Blanc Nez en Mont d'Hubert

Indrukwekkend verheffen zich de witte rotsen van de hoogste kaap van Noord-Frankrijk uit zee. Deze belevenis wordt verrijkt met het panorama vanaf de Mont d'Hubert (wandeling 7, 2.30 uur).

Cap Gris Nez en Pointe du Nid de Corbet

Afwisselend is het kustpad boven zee en geweldig het uitzicht naar Engeland vanaf Cap Gris Nez. Met geluk zijn onderweg ook zeehonden te zien (wandeling 9, 3.30 uur).

De duinen van Slack

Een bijzondere natuurbeleving vormen hier een eenzaam zandstrand en zee met zwemgelegenheid evenals landinwaarts interessante duinen met hun unieke vegetatie (wandeling 10, 2.30 uur).

De duinen en het bos van Écault

Diversiteit staat hier op de voorgrond: oude villa's, een herbouwd kasteel, een strandwandeling met zandduinen en een bos met haar speciale fauna en flora (wandeling 12, 3.15 uur).

De Mont St-Frieux

De enige 'bergwandeling' in dit boek met 150 m hoogteverschil maakt indruk door zijn panorama vanaf de top en het herboboste duinlandschap aan zijn voet (wandeling 14, 2.00 uur).

In het bos van St-Michel

In het middelpunt van de rustige en schaduwrijke boswandeling ligt het schilderachtige, nog ongerepte dal van de Gland met zijn bijna oerwoudachtige begroeiing: puur natuur! (wandeling 39, 2.15 uur).

De waterval van Blangy

Veel schaduwrijk loofbos omgeeft ons op deze wandeling. Zeer fraai is de passage langs de bovenloop van de Oise en het meer van Blangy. Maar het hoogtepunt vormt de bruisende waterval (wandeling 40, 1.45 uur).

In het Val Joly

In het 'Zwitserland van het noorden', de Avesnois, herinnert de afwisselende rondwandeling om het meer met heuvels, bos, weiden en koeien aan het grote voorbeeld in de Alpen (wandeling 43, 5.00 uur).

Het arboretum en de Étang David

In het grote bos van Mormal voert deze schaduwrijke ronde ons naar een schilderachtig meer in het bos en een arboretum met bomen uit de hele wereld (wandeling 46, 2.45 uur).

Rond de Étang Chabaud-Latour

In de vroegere kolenstreek werd na de mijnbouw een idyllisch merenlandschap geschapen, waar men vogels kan observeren, perfect aangevuld met gerenatureerde afvalbergen van de mijnen (wandeling 47, 2.45 uur).

overwoekerde plekken of passages zonder pad wordt in de tekst speciaal daarop gewezen. Bij slecht weer met mist, regen en storm (of sneeuw in de winter) kunnen er problemen ontstaan door slecht zicht of uitglijden. In de zomer moet men in de bossen na langere droogteperioden rekening houden met verhoogd brandgevaar.

Beste jaargetijde

Wandelingen zijn in principe het hele jaar mogelijk. De gunstigste maanden blijken vanwege de temperaturen april, mei en juni evenals september en oktober. Juli/augustus zijn het warmst en in de regel het droogst, maar vanwege de Franse vakantie zijn er ook de meeste mensen onderweg. Gedurende de rest van het jaar is het een zeer rustig wandelgebied. In het voorjaar is het landschap vooral vanwege de bloesems mooi, de herfst maakt indruk door het bonte loof in de bossen. In de winter kunnen vanwege de geringe hoogte ook veel sneeuwvrije wandelingen ondernomen worden.

Uitrusting

Stevige schoenen met profielzolen, een sterke wandelbroek (als bescherming tegen struikgewas), regenkleding (in de winter eventueel bescherming tegen de kou), EHBO-set, voldoende proviand en drinken (niet altijd zijn er onderweg eet- en drinkgelegenheden), wandelgids, wandelkaart (evt. een kompas of GPS-toestel), verrekijker, camera en verstelbare stokken mogen bij uw wandeling niet ontbreken.

Kaarten

Aan de afzonderlijke beschrijvingen zijn kleurige wandelkaartjes (op schaal 1:25.000, 1:50.000 en 1:75.000) toegevoegd, waarop de routes staan ingetekend en die een wezenlijk bestanddeel vormen van deze gids. Wie ook de bijbehorende topografische kaartbladen wil aanschaffen, wordt de uitstekende kaarten van het IGN op schaal 1:25.000 aangeraden: voor de toeristisch ontsloten gebieden de nieuwe serie 'Top 25' met in kleuren aangegeven wandelpaden, voor de rest van Noord-Frankrijk de oude 'Série bleue'. Omdat er zeer veel kaartbladen zijn, wordt bij elke wandeling de bijbehorende kaart vermeld. Wandelgids en topografische kaart zijn belangrijke hulpmiddelen bij iedere wandeling en

GPS-Tracks

Bij deze wandelgids kunnen op de website van Uitgeverij Elmar (www.uitgeverijelmar.nl/boek/rother-wandelgids-picardie/) gratis GPS-gegevens worden gedownload.

Alle GPS-gegevens werden door de auteur in het terrein opgenomen. Uitgever en auteur hebben de tracks en waypoints naar eer en geweten gecheckt. Toch zijn fouten of afwijkingen niet uit te sluiten, bovendien kunnen ondertussen de omstandigheden ter plekke zijn gewijzigd. GPS-gegevens vormen een uitstekende hulp bij de planning en navigatie, maar verlangen zoals vroeger een zorgvuldige voorbereiding, kennis van oriëntatie en de beoordeling van terreinsituaties. Vertrouw voor de oriëntatie ook nooit uitsluitend op uw GPS-apparaat en -gegevens.

Het uitstekende Hotel-Restaurant Château de la Motte in Lissies.

mogen in de uitrusting nooit ontbreken. Ze hebben echter weinig nut zonder goede voorbereiding en de nodige zorgvuldigheid bij het kaartlezen. Oriënteert u zich daarom op iedere splitsing, vergelijk de route met het wegverloop en controleer uw standplaats.

Wandeltijden

De aangegeven tijden hebben betrekking op de pure looptijd zonder pauzes. Deze tijden zijn altijd in zekere mate subjectief, maar er is geprobeerd de wandeltijden aan te passen aan een gemiddeld wandeltempo. In de titelbalk wordt steeds de totale looptijd aangegeven, in de hoogteprofielen vindt u ook de etappetijden.

Steunpunten

Hutten zoals in de Alpen zijn er in Noord-Frankrijk niet. Buiten plaatsen met hotels en restaurants bestaan in de regel slechts weinig horecagelegenheden of steunpunten zoals de zogenaamde 'Gîtes d'étape', die eenvoudige overnachtingen (en soms) maaltijden langs de langeafstandswandelpaden (zie onder) aanbieden. Een symbool in de titelbalk wijst aanvullend op de horecagelegenheden onderweg.

Bereikbaarheid van de wandelingen

Het openbaar vervoersnetwerk laat in Frankrijk helaas nog altijd te wensen over, want buiten de grote plaatsen zijn de andere uitgangspunten slechts met

Grandioos uitzicht op Engeland

Indrukwekkend verheffen zich op het smalste punt van het Kanaal de witte kalkrotten van de kaap Blanc Nez. Vanaf hier en vanaf de naburige Mont d'Hubert heeft men bij helder weer weids uitzicht over het binnenland, de zee en de Franse en Engelse kust.

Beginpunt: Parkeerplaats bij Cran d'Escalles; we rijden van Calais op de D940 naar het zuidwesten tot Escalles en gaan daar rechtsaf naar de parkeerplaats aan zee; bushalte bij de afslag van de toegangsweg naar de kaap en de Mont d'Hubert; 15 km.

Hoogteverschil: 220 m.

Zwaarte: De wandeling verloopt grotendeels op goede, geheel gemarkeerde paden met korte stukjes op asfalt. Voorzichtigheid

is geboden bij de steile klim naar de kaap.

Eten en drinken: Onderweg op de Mont d'Hubert en in Escalles, verder in het hoogseizoen een snackbar op de parkeerplaats.

Kaart: IGN 2103 ET, Calais, 1:25.000.

Opmerking: Op de kaap kan het bij mooi weer en in het hoogseizoen erg druk zijn; het is aan te raden een verrekijker mee te nemen.

Vanaf de parkeerplaats **Cran d'Escalles (1)** nemen we meteen de GR in noordelijke richting steil omhoog. Al spoedig is echter het oorspronkelijke pad langs de kust vanwege het gevaar voor verzakkingen afgezet en moeten we naar rechts de helling traverseren, tot het pad weer verder klimt naar het noorden, met flinke stijgingen en fraai uitzicht.

Bij het monument voor de gevallen zeelieden uit de Eerste Wereldoorlog bereiken we na 25 minuten op 158 m ons hoogste punt op de **Cap Blanc Nez (2)**, die een heerlijk uitzicht geeft op het binnenland en over de kust naar Engeland. De toegang tot de kliffen van de kaap is uit veiligheidsredenen en om de bescherming van de natuur verboden.

Ons gemarkeerde asfaltpad voert links langs het monument en passeert twee uitkijktplatforms met fraaie vergezichten. Bij de parkeerplaats volgen we de toegangsweg omlaag naar de bushalte langs de **D940 (3)**, die we voorzichtig schuin rechts oversteken.

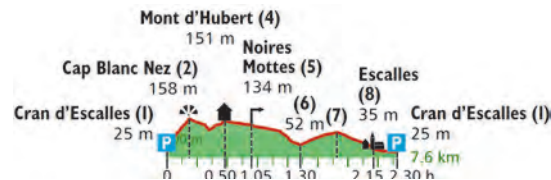
Cap Blanc Nez op het smalste punt van het Kanaal.

Op de asfaltweg klimmen we aansluitend naar de **Mont d'Hubert (4)**, 151 m, omhoog. Zowel de top als het aardige café biedt een weids panorama.

Een klein stukje terug takt ons geelgemarkeerde pad naar rechts af en voert over grasheuvels licht omlaag naar het kruispunt van **Noires Mottes (5)**. Hier nemen we rechts de GR met fraai uitzicht, eerst geleidelijk en dan steil omlaag door weilanden en velden. Tot slot lopen we over asfalt en komen uiteindelijk uit op de D243, die ons rechts naar **Haute-Escalles (6)** brengt.

Aan het eind van het dorp slaat de GR linksaf op de Rue du Château d'Eau. Hierop wandelen we langs huizen en een waterreservoir naar een splitsing, waar we recht door op een wit-rood gemarkeerde veldweg onze wandeling licht stijgend naar een volgende **splitsing (7)** voortzetten. Met mooi uitzicht voert het geelgemarkeerde pad rechts door velden licht omlaag naar een picknickplaats bij een asfaltweggetje, dat we recht door naar **Escalles (8)** volgen.

Op de hoofdweg (D940) slaan we linksaf, maar verlaten die al snel (in een bocht naar links) schuin naar rechts (bordje 'Plage'), op het toegangsweggetje naar onze **parkeerplaats (1)**.

Cap Gris Nez en Pointe du Nid de Corbet

3.30 uur

Indrukwekkende rotsen en uitzicht op zeehonden

Het eerste deel is afwisselend en volgt de rotskust, waar we met wat geluk zeehonden kunnen waarnemen. Vanaf de Cap Gris Nez heeft men een weidse blik over zee tot aan Engeland. De rest van de wandeling loopt door het binnenland met zijn typische glooiende landschap. Onderweg kunnen we een museum over de Tweede Wereldoorlog en een aardig park bezoeken.

Beginpunt: Kleine parkeerplaats bij de Pointe du Nid de Corbet (of bij de Cap Gris Nez). Vanaf Boulogne rijden we op de D 940 naar het noorden over Wimereux en Amleuse, om vlak na Audresselles links aan zee te parkeren (13 km); geen bus.

Hoogteverschil: 140 m.

Zwaarte: De wandeling is, op enkele stukjes na, geheel en goed gemarkeerd; de

paden zijn grotendeels goed, maar af en toe smal, slechts korte stukken gaan over asfalt. In de buurt van de kust komt een vaste tred goed van pas.

Eten en drinken: La Sirène en in Frametzelle.

Kaart: IGN 2103 ET, Calais, 1:25.000.

Tip: Het meenemen van een verrekijker is aan te raden.

Vanaf de parkeerplaats bij de **Pointe du Nid de Corbet (1)** nemen we rechts de GR naar het noorden en volgen de uitzichtrijke en heuvelige kustlijn met talrijke bunkers, die wordt onderbroken door diepe insnijdingen, zoals de Cran

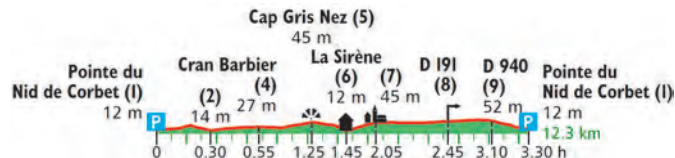
Ideaal voor het observeren van zeehonden: de Pointe du Nid de Corbet.

Huis met gedroomde ligging op de Cap Gris Nez.

Mademoiselle en de **Cran Poulet (2)**. Onderweg kunnen we vogels en met geluk ook zeehonden observeren. Bij de **Cran aux Œufs (3)** kruisen we een asfaltweggetje. Dan zetten we onze uitzichtrijke route voort. We passeren de Pointe du Riden en de volgende insnijdingen – **Cran Barbier (4)**, Cran des Sillers, Cran de Ouette – deels over houten trappen. Dan volgt de slotklim naar de **Cap Gris Nez (5)** door het binnenland, want het oude pad langs de kust werd vanwege natuurbescherming afgesloten. Langs de vuurtoren bereiken we op een asfaltweg het grote parkeerterrein. Afslagen zijn vanwege de herbebossing van de duinen afgesloten. Vanaf de parkeerplaats is het aan te raden links een korte wandeling te maken naar de kaap, voor een heerlijk vergezicht tot aan Engeland.

Weer terug op de parkeerplaats volgen we links de wit-rode tekens richting zee en gaan na een bunker rechts omlaag naar het strand met het restaurant **La**

40 De waterval van Blangy

1.45 uur

De indrukwekkendste cascade in het noorden van Frankrijk

Het grootste deel van deze wandeling voert door het schaduwrijke loofbos van Hirson. Erg fraai is de passage langs het meer van Blangy en langs de bovenloop van de Oise. Maar het hoogtepunt vormt de bruisende waterval van de Oise.

Beginpunt: Parkeerplaats langs de noordelijke uitvalsweg (D 363) van Hirson links bij de begraafplaats, ca. 1 km van het centrum en ca. 2 km van het station.

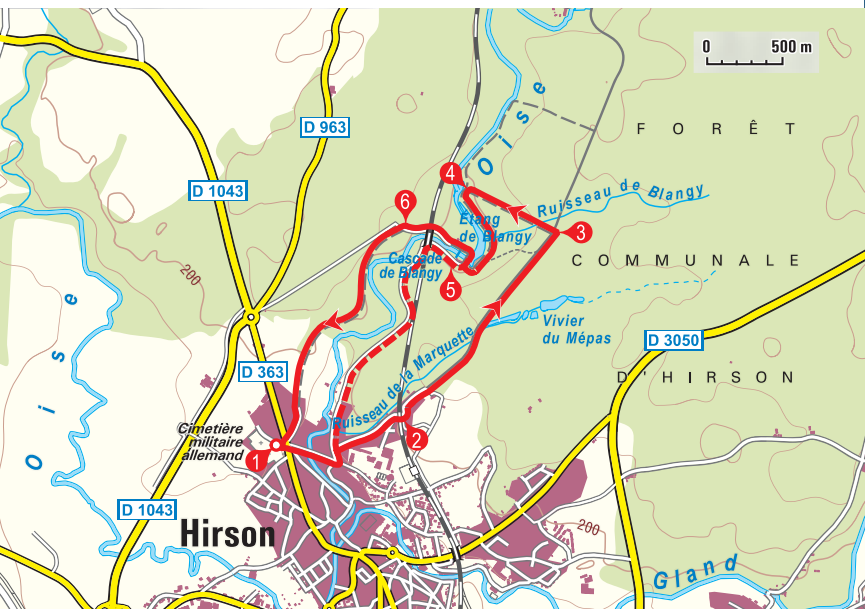
Hoogteverschil: 70 m.

Zwaarte: De wandeling is in de regel voldoende gemarkeerd (geel-blauw) en zonder oriëntatieproblemen. Ze loopt over meestal goede paden en weggetjes, een langer en twee korte stukken zijn geasfalteerd.

Eten en drinken: Onderweg geen gelegenheid, alleen van de route af in Hirson.

Kaart: IGN 2808 O, Hirson, 1:25.000.

Variante: Van de waterval kunnen we verder het asfaltweggetje onder het viaduct door volgen en daarna rechts afslaan op het voetpad (dit stuk is deels ook in gebruik als trimpad) tussen de autoweg en de Oise door het dichte bos. Bij de eerste huizen van Hirson komt het uit op de asfaltweg, waarop we rechts bij het gymnasium komen. Daar lopen we rechtdoor en dan rechts naar de begraafplaats (ongeveer gelijke afstand).

Ongerepte natuur langs het Lac de Blangy.

Van onze parkeerplaats bij de **begraafplaats in Hirson (1)** nemen we aan de overkant de middelste van drie afslaanende wegen, richting 'Lycée' met geel-blauwe markering en na de Oise bij het gymnasium de eerste weg links ('Site de Blangy'). Daarna slaan we meteen rechtsaf op de Rue du Haut Rouet – de markering verschijnt pas verder. Voorbij kleine huizen kruisen we de **spoorlijn (2)** en wandelen meteen daarna links verder omhoog richting bos. Vanaf de rand van het dorp is het asfaltweggetje voor motorvoertuigen afgesloten en mag het alleen nog worden gebruikt door voetgangers en fietsers. We wandelen nu door het gemeentebos van Hirson en passeren onderweg een arboretum en de visvijver van Mépas (rechts). Ongeveer 1,6 kilometer na het spoor bereiken we op het eind van het asfalt een **splitsing (3)**. Hier nemen we de gemarkeerde bosweg met een rechte hoek naar links, die ons kaarsrecht omlaag naar een beek, dan kort weer omhoog en uiteindelijk definitief omlaag naar de **Étang de Blangy (4)** voert, een stuwmeer van de Oise.

We volgen links onze markering op gelijke hoogte langs de beboste oever en

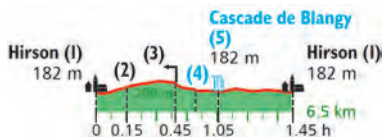

Een zeldzaamheid in Noord-Frankrijk: de waterval van Blangy.

bereiken na 10 minuten de stuwdam. Daarna moet u beslist een korte wandeling maken links omlaag naar een gesloten Hostellerie (of ze weer open gaat, is niet duidelijk) en een picknickplaats. Van daar is het op een weggetje slechts enkele meters naar de **waterval (5)** van de Oise, die onder het spoorwegviaduct indrukwekkend in de diepte stort.

We lopen terug naar de splitsing bij de stuwdam en gaan dan rechtdoor over een brug naar de camping. Hier wandelen we bovenlangs de Oise door het idyllische bos met een mooie blik omlaag op de waterval. Na de camping komt het pad op een asfaltweggetje uit en lopen we onder het spoorwegviaduct door. Al na een paar minuten komen we na een bocht naar rechts op een **afslag (6)**, waar ons gemarkeerde voetpad naar links voert. Bovenlangs de rivier wandelen we nu licht glooiend door het bos (niet rechts afslaan) en uiteindelijk door weilanden. Aan de rand van Hirson gaat het pad in een asfaltweggetje over, dat ons terug naar de D363 en de **begraafplaats (1)** brengt.

2.45 uur

Langs de bovenloop van de Oise 41

In de streek van de voormalige metaalbewerking

Deze afwisselende wandeling volgt gedeeltelijk de bovenloop van de Oise, passeert talrijke meren en voert door dicht bos en bloeiende weilanden. Met geluk zien we hier zeldzame vogels als de zwarte ooievaar of de waterspreeuw. Dit gebied was van de 15e tot de 19e eeuw een centrum van de metaalbewerking met 14 smederijen en 2000 arbeiders. Maar de industriële bloei werd pas mogelijk na de aanleg van stuwmeren en de daaruit gewonnen waterkracht.

Beginpunt: Anor, parkeerplaats bij het station. Van Hirson rijden we op de D963 naar het noorden naar Anor en slaan daar linksaf naar de parkeerplaats (8 km).

Hoogteverschil: 120 m.

Zwaarte: De wandeling voert meestal over goede paden of weggetjes (ook

meerdere stukken op asfalt) en is geheel en in de regel voldoende gemarkeerd (geel en geel-rood).

Eten en drinken: Onderweg geen gelegenheid.

Kaarten: IGN 2808 O, Hirson, Fourmies, 1:25.000.

Schitterende wandelpassage langs de Étang de Milourd.

